

Koordineringsenheten
mot menneskehandel

Nyhetsbrev fra KOM

januar - mars 2025

Til KOMs samarbeidsaktører

Verdt å merke seg - Utviklingsarbeid i JD og beslutning om ny strategi

Utviklingsarbeid i JD

Vi har tidligere orientert om at Justis- og beredskapsdepartementet (JD) i desember 2023 besluttet å videreføre et **strukturert utviklingsarbeid** for å oppnå en mer effektiv innsats på menneskehandelsfeltet, i tråd med internasjonale konvensjonsforpliktelser.

KOM deltar i utviklingsarbeidet ved hospitering i JD, og KOM-funksjonen ble midlertidig flyttet til JD fra februar 2024. KOMs løpende publikasjoner ble opprettholdt i 2024, i tråd med tidligere format på politiet.no.

Utviklingsarbeidet ledes av Politiavdelingen i JD og gjennomføres i et **samarbeid** mellom departementer, direktorater og organisasjoner. Det utredes alternativer til gjeldende ansvarsforhold, organisering og finansiering av innsatsen mot menneskehandel. Utredningen skal bygge på anbefalinger fra GRETA og OSSE og tidligere gjennomførte utviklingsprosjekter.

Det er gjennomført en rekke samarbeidsmøter med bred deltakelse, som ledd i utviklingsarbeidet.

Regjeringen skal utvikle en strategi mot menneskehandel

Regjering besluttet i juni 2024 å **utvikle en strategi mot menneskehandel**, se sak på regjeringen.no [her](#).

Formålet med strategien er å oppnå bedre samordning og koordinering av innsatsen, og å gi mer forutsigbar bistand til ofre for utnyttning. Det er behov for bedre strukturer knyttet til forebygging, avdekking av kriminaliteten, identifisering av ofre, bistand og beskyttelse til de som rammes og politiets innsats for å straffeforfølge bakpersoner.

Strategiarbeidet gjennomføres under ledelse av JD, i samarbeid med flere andre departementer. Arbeidet innebærer samarbeid mellom ulike sektorer og aktører, inkludert offentlige etater, frivillige organisasjoner, og internasjonale aktører. Mål er å bekjempe menneskehandel på en helhetlig og effektiv måte.

Strategien legges frem våren 2025.

Det ble invitert til å gi innspill til strategien, se [Invitasjon til innspill: Strategi mot menneskehandel](#). Fristen var 31. oktober 2024.

Departementene har innhentet innspill fra underliggende direktorater og etater. Det ble videre gjennomført to rundebordsmøter i regi av JD i oktober 2024 for innspill til strategien.

Oversikt over KOM verktøy og rapporter

KOM har utarbeidet flere verktøy

Veileder for identifisering av mulige ofre for menneskehandel, se [her](#). Veilederen gir

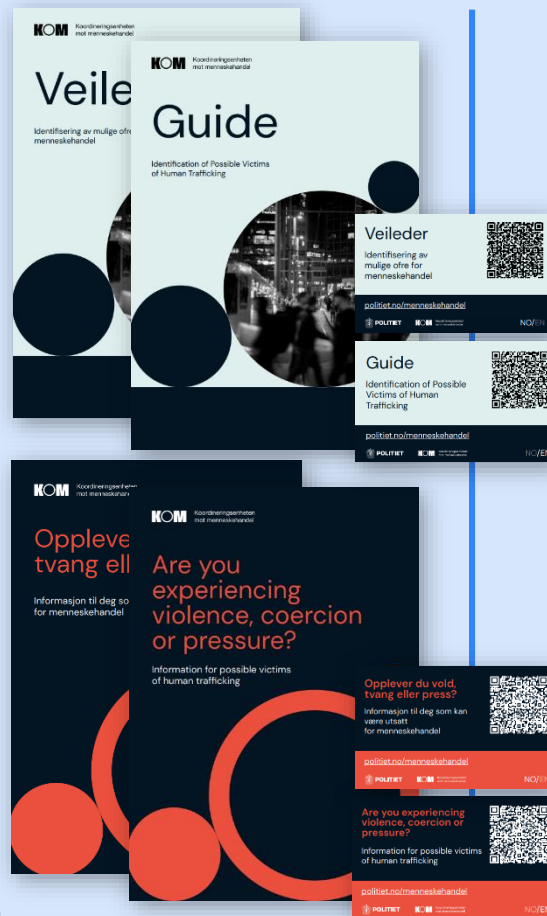
- informasjon om begreper, indikatorer og ofres rettigheter
- råd om hvordan du kan tilrettelegge for identifisering og oppfølging
- en oversikt over hvilke aktører du skal henvise til for bistand og beskyttelse, eller som du kan få veiledning fra

Informasjonsbrosjyre til antatte ofre for menneskehandel, se [her](#). Brosjyren gir informasjon om

- hva menneskehandel er
- hvilke rettigheter antatte ofre kan ha
- hvem du kan kontakte for mer informasjon, veiledning, bistand og beskyttelse

Merk: Veilederen og informasjonsbrosjyren oppdateres årlig og ligger ute som versjon for 2024, med siste oppdateringer fra desember. Det ble i 2024 ferdigstilt et arbeid med **oversettelse** av veilederen og informasjonsbrosjyren til engelsk. Det er også laget **QR-kort** med lenker til publikasjonene. Du finner disse [her](#).

[Nyhetsbrev fra KOM](#)

Verktøyet er utarbeidet etter innspill og i samarbeid med mange av KOMs samarbeidsaktører.

Andre publikasjoner fra KOM

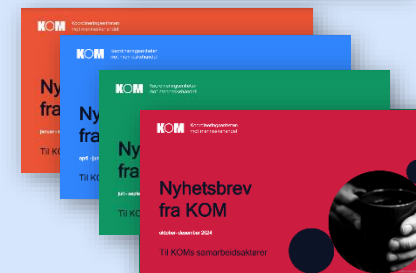
KOM utarbeider **oversikt over rettsavgjørelser om menneskehandel** (straffesaker, utlendingssaker og dommer fra EMD), se oppdatert oversikt for **31. desember 2024** [her](#). Oversikten oppdateres tertialvis. Neste oppdatering blir per 30. april.

KOM utarbeider en **årlig tilstandsrapport** som gir en oversikt over den nasjonale situasjonen på menneskehandelsområdet. Rapporten for 2023 ble publisert i juni 2024, se "KOM tilstandsrapport 2023" [her](#). I 2025 er det besluttet å utarbeide en kortere rapport for året 2024, basert på nøkkeltall fra aktørene. Rapporten publiseres i mai/juni.

Vi utarbeider **nyhetsbrev** til våre samarbeidsaktører fire ganger i året. Forrige nyhetsbrev fra KOM var for perioden oktober-desember 2024. KOMs nyhetsbrev er tilgjengelige på politiet.no/menneskehandel.

Kontakt oss

På politiets nettsider om menneskehandel [her](#) finner du publikasjoner fra KOM. For innspill eller spørsmål, kontakt oss på KOM.pod@politiet.no.

KOMs hovedaktiviteter i januar-mars

Hovedaktiviteter i perioden

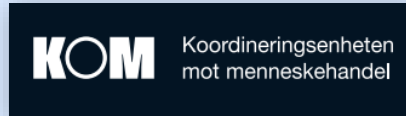
KOMs hovedaktiviteter i perioden har primært vært knyttet til utviklingsarbeidet i JD, se side 2.

KOM har videre bistått JD med å gjennomgå søknader til tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet, se informasjon om tilskuddsordningen [her](#).

KOM deltok på heldagsmøte 4. mars i politiets nasjonale kompetansegruppe mot menneskehandel.

Sammen med JD, deltar KOM i Østersjørådets (CBSS) arbeidsgruppe Task Force against Trafficking in Human Beings (CBSS TF-THB). Under estisk formannskap, var det møte i arbeidsgruppen 26.-27. februar i Tallin. For løpende informasjon om arbeidsgruppens aktiviteter, se [her](#).

KOM har bistått JD i rapportering til den amerikanske ambassaden om informasjon og statistikk på menneskehandelsfeltet til U.S. Department of State sin Trafficking in Persons Report (TIP report) 2025.

Gjør oppmerksom på kommende sammendrag av nye dommer om menneskehandel

I KOMs oversikt over rettsavgjørelser per 30. april vil det utarbeides sammendrag av to fellende lagmannsrettsdommer.

Dommene gjelder:

- Norsk mindreårig jente utnyttet til prostitusjon og andre seksuelle formål (Eidsivating lagmannsrett LE-2024-60673, 2025-01-07, jf. Østre Innlandet tingrett TOIN-2023-149178 - TOIN-2023-159528, 2024-02-08)
- Utnyttelse av norsk mann til tvangstjenester (Borgarting lagmannsrett LB-2024-45307, 2025-01-16, jf. Oslo tingrett TOSL-2023-99538, 2024-01-17)

Du finner sammendrag av de to tingrettsdommene i KOMs oversikt over rettsavgjørelser av 31. desember [her](#).

Oversikten vil gi en samlet oversikt over dommer for perioden 2003-2025 per 1. tertial.

Det vil også utarbeides sammendrag av to nye dommer fra Den europeiske menneskerettsdomstolen om krenkelse av EMK artikkel 4 om forbudet mot slaveri og tvangsarbeid, se side 15.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Representantforslag

Stortinget behandlet 20. februar to representantforslag fra hhv. Høyre og Fremskrittspartiet, om forsterket kamp mot ungdoms- og gjengkriminalitet, se [her](#). Stortinget vedtok en rekke forslag for å bekjempe ungdoms- og gjengkriminalitet, forebygge bedre og sikre iretteføring av kriminelle handlinger.

SV fremmet 18. februar et representantforslag om en tiltakspakke mot voldtekt, se "Dokument 8:93 S (2024-2025)" [her](#). Som del av representantforslaget, inngår forslag om å styrke exit-tiltak for mennesker i prostitusjon (forslag 18), og å evaluere og forbedre refleksjonsperioden for ofre for menneskehandel og iverksette tiltak for å sikre ofre for menneskehandel et bedre bo- og helsetilbud (forslag 19). Representantforslaget er til behandling i Stortingets justiskomité.

Lov om Statens kommisjon for partnerdrap

Stortinget vedtok 18. mars "Lov om Statens kommisjon for partnerdrap", se [her](#).

Regjeringen opprettet i september 2024 en permanent kommisjon for partnerdrap. Kommisjonen skal undersøke offentlige instansers arbeid i saker forut for draps- og andre voldssaker med dødsfølge, begått eller medvirket til av fornærmedes daværende eller tidligere ektefelle, samboer eller kjæreste.

Loven gir rammer for kommisjonens arbeid, organisering og tilgang til opplysninger, se [her](#).

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Stortingsmeldinger

Regjeringen la 10. januar frem stortingsmeldingen "Meld. St. 9 (2024-2025) Totalberedskapsmeldingen - Forberedt på kriser og krig", se [her](#).

I Totalberedskapsmeldingen setter regjeringen retningen for en omlegging av den sivile delen av totalforsvaret og for den sivile motstandskraften.

Regjeringen skal sørge for at det sivile samfunnet er forberedt på krise og krig, og utvikle et samfunn som understøtter militær innsats og som motstår sammensatte trusler.

Stortingsmeldinger forts.

Regjeringen la 21. mars frem stortingsmeldingen "Meld. St. 13 (2024-2025), Forebygging av ekstremisme - Trygghet, tillit, samarbeid og demokratisk motstandskraft", se [her](#).

Stortingsmeldingen følger opp Ekstremismekommisjonens utredning "NOU 2024: 3 Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet".

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Evalueringsoppdrag om voldserstatningsloven

JD ga i januar Advokatfirmaet Lund og Co, i samarbeid med Proba samfunnsanalyse, i oppdrag å evaluere ny voldserstatningslov, se [her](#). Oppdraget skal i utgangspunktet ferdigstilles innen 1. juni 2026.

Endringer i regler om utvisning

JD vedtok 31. januar endringer i utlendingsforskriftens regler om utvisning av utlending som har barn i Norge, se "G-02/2025" [her](#).

Ny returstrategi

JD og Utenriksdepartementet la 12. februar frem en ny returstrategi for perioden 2025 - 2030, se [her](#). Blant prioriteringene inngår å sikre at sårbare grupper som barn, enslige mindreårige, mulige ofre for menneskehandel og personer med nedsatt funksjonsevne, blir godt ivaretatt i returprosessen.

Rapport fra ekspertgruppe om tiltak for barn som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet

En ekspertgruppe under ledelse av Knut Storberget la 13. mars frem rapporten "De er våre barn - om å holde hodet kaldt og hjertet varmt. Rapport fra ekspertgruppen om tiltak for barn som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet", se [her](#).

Ekspertgruppen ble oppnevnt av JD i august 2024. Gruppens mandat var å utrede hvilke tilbud, tiltak og hvilken oppfølging barn som begår alvorlig eller gjentatt kriminalitet har behov for, i lys av hensynet til barnets beste og ivaretagelse av samfunnsvern. Arbeidet følger opp tilrådingen i Barnevernsinstitusjonsutvalgets utredning "NOU 2023: 24 Med barnet hele vegen. Barnevernsinstitusjoner som har barnas tillit".

Høring om regler for politiets utlendingsinternat

JD sendte 31. mars på høring forslag til ny utlendingsinternatforskrift og endringer i utlendingsloven om politiets utlendingsinternat, se [her](#). Høringsfrist er 15. august.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

NIM er tildelt ansvaret for monitorering av Norges forpliktelser etter Istanbulkonvensjonen og Menneskehandelskonvensjonen

Regjeringen besluttet i mars å gi Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) ansvaret for å følge opp myndighetenes oppfølging og etterlevelse av to Europaråds-konvensjoner, Istanbulkonvensjonen om vold i nære relasjoner og Menneskehandelskonvensjonen. Tematikken faller innenfor NIMs eksisterende mandat. Se [her](#) for mer informasjon fra NIM av 28. mars om tildelingen.

Beslutningen følger av tiltak i Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028), og regjeringens arbeid med å utvikle en ny nasjonal strategi mot menneskehandel som legges frem våren 2025.

NIM vil i sitt innspill til statsbudsjettet for 2026 legge inn forslag til finansiering av rapportørfunksjonen, og utover i 2025 vil NIM planlegge organisering av selve funksjonen, inkludert hvordan NIM skal samarbeide med andre aktører på feltet for å løse oppgaven på best mulig måte.

Riksadvokatens mål og prioriteringer for 2024

Prioriteringsrundskrivet ble publisert i februar, se Rundskriv 1/2025 [her](#).

Årsrapport fra Riksadvokaten

Riksadvokaten publiserte i mars "Årsrapport for Den høyere påtalemyndighet 2024", se [her](#).

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Felles fremlegging av trussel- og risikovurderinger

Etterretningstjenesten, Politiets sikkerhetstjeneste og Nasjonal sikkerhetsmyndighet la 5. februar frem sine åpne trussel- og risikovurderinger, se sendingen [her](#).

"Fokus" gir Etterretningstjenesten sin analyse av trusselaktører og utviklingstrekk som tjenesten mener er særlig relevant for norsk sikkerhet i året som kommer. Les vurderingen [her](#).

"Nasjonal trusselvurdering 2025" er Politiets sikkerhetstjeneste (PST) sin analyse av ventet utvikling innenfor PSTs ansvarsområder, herunder terror, spionasje og trusler mot myndighetspersoner. Les vurderingen [her](#).

"Risiko 2025" fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) bidrar til å se sikkerhet i en større sammenheng. Myndigheter og virksomheter må beskytte seg mot truslene som Etterretningstjenesten og PST peker på i sine trusselvurderinger. Risiko 2025 beskriver hvordan. Les vurderingen [her](#).

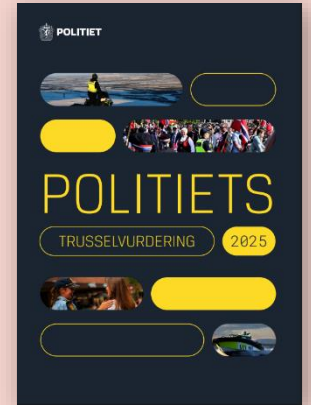

Politiets trusselvurdering

Politidirektoratet publiserte i mars "Politiets trusselvurdering for 2025", se [her](#).

Trusselvurderingen er utarbeidet av Kripos på oppdrag fra Politidirektoratet og beskriver de mest alvorlige kriminalitetstruslene mot ulike samfunnsverdier. Trusselvurderingen bygger på politiets samlede etterretningsproduksjon fra politidistrikter og særorgan, samt rapporter fra nasjonale og internasjonale aktører både i og utenfor politiet.

Politiets trusselvurdering for 2025 har spesielt fokus på kriminalitetstrusler som er samfunnstruende. Dette er kriminalitet som på ulike måter truer samfunnssikkerheten og våre felles samfunnsverdier, og som vurderes som særlig utfordrende det kommende året. Menneskehandel er blant temaene i rapporten.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Andre rapporter fra politiet

Politiets utlendingsenhet publiserte i januar oversikt over antall uttransporterte uten lovlig opphold fra Norge i 2024, se [her](#).

Kripo publiserte i januar nasjonal drapsoversikt for 2024, se [her](#).

Politidirektøren la i januar frem faglig råd, se [her](#). Politidirektørens faglige råd peker på områder med anbefalinger for å møte samfunns- og kriminalitetsutviklingen.

Kripo ved Nasjonalt Cyberkrimsenter (NC3) lanserte i februar den årlige rapporten om cyberkriminalitet for politiet, se [her](#). Rapporten gir en gjennomgang av trussellandskapet for cyberkriminalitet i 2024 og forventet utvikling i 2025. Rapporten fremhever at cyberkriminalitet er et globalt fenomen med rask overføring av trender og metoder på tvers av landegrenser. Cyberstøttede seksuallovbrudd er blant temaene i rapporten.

Politidirektoratet publiserte i mars en artikkel om statistikk om vold i nære relasjoner for 2024, se [her](#).

Andre rapporter fra politiet forts.

Økokrim publiserte i mars årsrapport for 2024, se [her](#). Det vises blant annet til oppfølging av stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet, tildelte midler for å styrke innsatsen mot kriminelle nettverk, samt øremerkede ressurser til bekjempelse av det som ligger bak all alvorlig kriminalitet: Hvitvasking, korrupsjon og ulovlig utbytte.

Felles årsrapport for a-krimssamarbeidet

Etatenes felles årsrapport for a-krimssamarbeidet ble publisert i mars, se [her](#). Hensikten med a-krimssamarbeidet er at etatene gjennom felles innsats skal bidra til å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet. Rundt om i landet er det åtte a-krimssentre og tre lokale a-krimssamarbeid der ansatte fra Arbeidstilsynet, Nav, politiet og Skatteetaten jobber sammen.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Andre rapporter og tiltak

Arbeidstilsynet publiserte i mars årsrapport for 2024, se [her](#).

Servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA) publiserte i mars årsrapport for 2024, se [her](#).

Utlendingsdirektoratet (UDI) publiserte i januar statistikk for 2024 om flyktninger fra Ukraina som har søkt beskyttelse og asylsøkere fra andre land, se [her](#). Du finner statistikk, forsknings- og utviklingsrapporter og årsrapporter om migrasjon og innvandring til Norge [her](#). Se UDIs årsrapport for 2024 [her](#).

Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold publiserte i mars nøkkeltall for saker der Kompetanseteamet har gitt råd og veiledning, eller bistått på andre måter, se [her](#). Det er trusler og vold, ufrivillig opphold i utlandet, og negativ sosial kontroll som er hovedbekymringen i majoriteten av sakene.

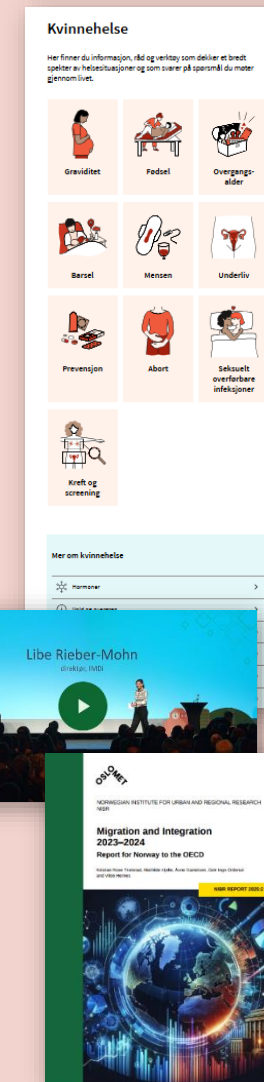
Andre rapporter og tiltak forts.

Helsedirektoratet, i samarbeid med Norsk helsenett, lanserte i mars en temaside dedikert til kvinnehelse, se helsenorge.no/kvinnehelse. Temasiden løfter og gjør informasjon relatert til kvinnehelse tilgjengelig. Vold og overgrep er blant temaene, med oversettelse til flere språk.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) publiserte i januar høydepunkter fra årskonferansen 2024, se [her](#).

IMDi publiserte i februar Norges rapport til OECD om migrasjon og integrering for 2023-2024, se [her](#). Rapporten er på engelsk og er utarbeidet av By- og regionforskningsinstituttet (NIBR) på oppdrag fra IMDi. Se informasjon og sammendrag også på NIBR sin nettside [her](#).

IMDi publiserte i mars prognose for bosettingstall i 2025, se [her](#).

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Årsmelding fra NIM

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) overleverte i mars sin årsmelding til Stortinget: "Dokument 6 2024-2025 Menneskerettighetene i Norge 2024", se [her](#).

I årsmeldingen redegjør NIM for utviklingen av menneskerettighets-situasjonen i Norge, institusjonens virksomhet og gir anbefalinger til myndighetene om ivaretagelsen av menneskerettighetene.

NIM fremmer fem anbefalinger til Stortinget om hvordan menneskerettighetene bedre kan ivaretas, innenfor områdene: avvergingsplikt og informasjonsflyt i saker om vold og overgrep, styrket barneperspektiv i barnevernssaker, likeverdig omsorg til enslige mindreårige asylsøkere, beskyttelse mot voldtekt, og rettigheter i varetekt.

Rapport fra NKVTS om vold og overgrep i samiske samfunn

NKVTS (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress) publiserte i januar rapporten "Når tausheten brytes: Om vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep i samiske samfunn", se [her](#).

Rapporten gir kunnskap om opplevelser av og erfaringer med vold og overgrep hos utsatte og andre som berøres av volden, deres møte med hjelpe-tjenestene og voldens eventuelle særtrekk og uttrykksformer i det samiske samfunnet.

Rapporten er resultat av et forsknings-prosjekt som inngikk som en del i et større forskningsprogram om Vold i nære relasjoner finansiert av JD (2020-2024).

Rapport fra Stine Sofies Stiftelse

Stine Sofies Stiftelse publiserte i januar, sammen med advokatfirmaet Wikborg Rein, den tredje utgaven av Barnas Havarikommisjon, se [her](#). Rapportens tema er digitale seksuelle overgrep mot barn.

Aktuelle norske tiltak, rapporter og forskning

Svart økonomi-konferansen

Svart økonomi-konferansen 2025 ble arrangert i januar av Fagforbundet og Norsk Tjenestemannslag, se [her](#) for opptak av konferansen.

Årets konferanse tok for seg temaer som tilretteleggernes rolle i økonomisk kriminalitet, velferdskriminalitet og skjult eierskap.

Rapporter fra Fair Play Bygg

Fair Play prosjektene er samlet i et teknisk samarbeid under paraplyen Fair Play Bygg Norge, se [her](#). Her finner du lenker til de lokale avdelingene. Hver region driver selvstendig, med søkelys på regionale utfordringer og tiltak. Prosjektene jobber for å forebygge arbeidslivskriminalitet og sikre like konkurransevilkår i bygg- og anleggsbransjen.

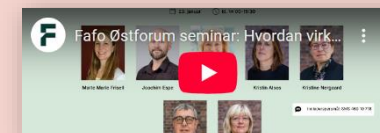
Fair Play Bygg Oslo og omegn arrangerte årskonferanse i februar, se program [her](#) og opptak [her](#). Se også Fair Play Bygg Oslo og omegn sin "Årsrapport for 2024" [her](#).

Seminarer fra Fafo Østforum

Fafo Østforum arrangerte i januar seminaret "Hvordan virker de nye innleiereglene i bygg", se [her](#) for mer informasjon og opptak.

Fafo Østforum arrangerte i mars webinaret "Bedre vilkår på vei og til sjøs?", se [her](#) for mer informasjon og opptak.

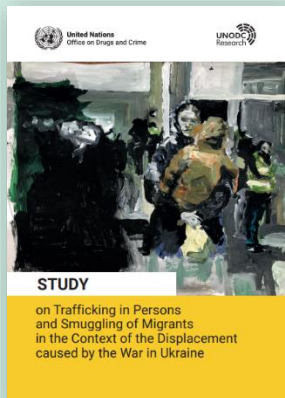

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

UNODC

UNODCs publiserte i februar studien "Trafficking in persons, smuggling of migrants and the war against Ukraine", se [her](#). Studien undersøker risikoen for og forekomst av menneskehandel og smugling av migranter i sammenheng med fordrivelsen forårsaket av krigen mot Ukraina, samt hvilke konsekvenser dette har for politikk og praksis. Rapporten er på engelsk og ukrainsk. Du kan også laste ned en kortversjon av studien.

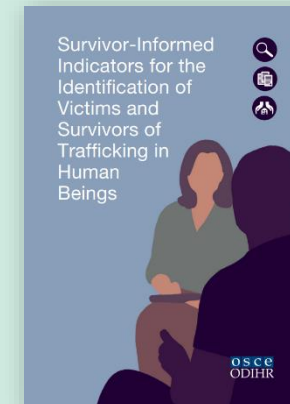
Studien viser blant annet at flyktning-responsen (visumfri innreise, midlertidig beskyttelse og målrettede tiltak mot menneskehandel) bidrar effektivt til å redusere risikoen for menneskehandel og smugling. Blant tiltak mot menneskehandel vises det blant annet til målrettede informasjonskampanjer, økt innsats for å identifisere ofre for menneskehandel og politisamarbeid. Likevel gjør usikre arbeids- og boforhold i vertslandene ukrainske flyktninger sårbare for tvangsarbeid. At ukrainske flyktninger er involvert i prostitusjon og sexarbeid i vertslandene, gir også indikasjoner på sårbarhet og seksuell utnyttelse - også på nett.

OSSE

Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) publiserte i mars rapporten "Survivor-Informed Indicators for the Identification of Victims and Survivors of Trafficking in Human Beings", se [her](#).

Indikatorene bygger på kunnskap, faglige ekspertise og erfaring til overleverledere (survivor leaders) fra International Survivors of Trafficking Advisory Board (ISTAC).

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

EMD

Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har i perioden avsagt dom i to saker der det ble konkludert med krenkelse av EMK artikkel 4 om forbudet mot slaveri og tvangsarbeid:

- I.C. v. the Republic of Moldova (application no. 36436/22, 2025-02-27)

Domstolen fant svikt i å beskytte en kvinne med funksjonsnedsettelse mot tvangsarbeid etter at hun ble fjernet fra statlig omsorg og plassert hos en familie der hun ble tvunget til å arbeide uten lønn.

- F.M. and Others v. Russia (application nos. 71671/16 and 40190, 2004-10-18, final 2005-03-10)

EMD fant svikt i å beskytte kvinnelige migranter uten lovlig opphold fra tvangsarbeid, samt manglende etterforskning av forbrytelsene.

Du finner avgjørelsene i sin helhet på EMDs [HUDOC database](#). Du finner også sammendrag av EMD-dommer i KOMs oversikt over rettsavgjørelser, se [her](#).

GRETA

Professor Conny Rijken, Nederlands nasjonalrapportør for menneskehandel og seksuelle overgrep mot barn, ble under det 53. plenums møte i mars valgt til president for Europarådets overvåkningsorgan Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings (GRETA), se [her](#) og [her](#).

Europarådet arrangerte i mars et webinar for ca. 40 jurister fra ulike land (medlemmer av Europarådets nettverk for spesialiserte advokater og frivillige organisasjoner som gir juridisk bistand til ofre for menneskehandel) om nyere utvikling i Den europeiske menneskerettsdomstolens rettspraksis knyttet til menneskehandel, se [her](#).

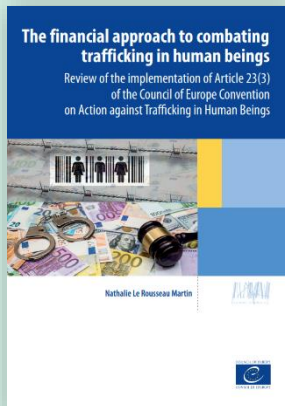
Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

GRETA forts.

Europarådet publiserte i mars studien "The financial approach to combating trafficking in human beings. Review of the implementation of Article 23(3) of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings", se [her](#). Den tematiske studien, utarbeidet av tidligere GRETA-medlem Nathalie Le Rousseau-Martin, gjelder finansiell tilnærming til bekjempelse av menneskehandel.

Artikkel 23(3) i Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel pålegger statene å sikre muligheten for beslag/inndragning av midler benyttet til å utføre menneskehandel, og beslag/inndragning av utbytte fra slike handlinger eller formuesgoder med en verdi som svarer til slikt utbytte.

Studien klargjør rekkevidden av forpliktelsen, gir oversikt over hvordan den er blitt gjennomført av konvensjonspartene (herunder Norge), og gir anbefalinger for å sikre bedre forståelse og praktisk gjennomføring av de internasjonale forpliktelsene knyttet til den finansielle dimensjonen i arbeidet mot menneskehandel.

GRETA forts.

GRETA har i perioden publisert evalueringsrapporter om Slovakia, se [her](#), Østerrike, se [her](#), og Liechtenstein, se [her](#).

EU-kommisjonen

EU-kommisjonen publiserte i januar sin femte rapport om fremdriften i arbeidet mot menneskehandel i EU, se [her](#).

Rapporten gir en oversikt over de viktigste tiltakene mot menneskehandel i perioden 2021 til 2024, og inneholder en analyse av statistikk for årene 2021-2022.

Rapporten, som utgis annethvert år, koordineres av EUs koordinator mot menneskehandel og bygger på bidrag fra EU-landene, EU-byråer og medlemmer av EUs sivilsamfunnsplattform mot menneskehandel.

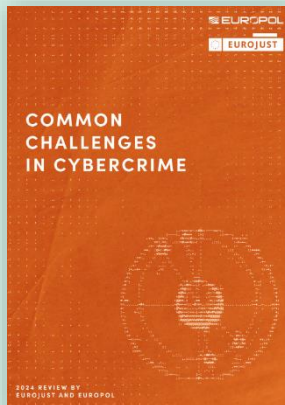

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Europol

Europol og Eurojust publiserte i januar rapporten "Common Challenges in Cybercrime", se [her](#).

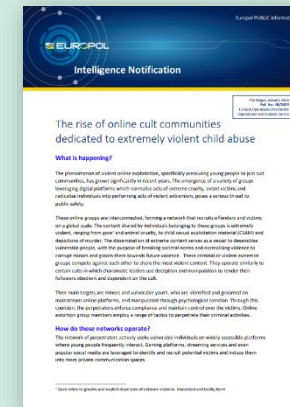
Rapporten utforsker utfordringer som hemmer etterforskningen av nett-kriminalitet. Rapporten omhandler sentrale hindringer, særlig knyttet til digitalt bevismateriale, samt hvordan lovgivning og samarbeid kan bidra til å løse disse problemene (e-Evidence Package, Digital Services Act, EU AI Act, SIRIUS Project mv.).

Europol forts.

Europol publiserte i februar etterretningsmeldingen "Intelligence Notification: Violent online communities threaten children", se [her](#).

Meldingen advarer mot økningen i nettbaserte kultmiljøer viet til ekstremt voldelig overgrep mot barn. Disse fellesskapene rekrutterer både overgripere og ofre og fungerer som kultliknende grupper ledet av karismatiske personer som bruker manipulasjon og bedrag for å lokke til seg og kontrollere ofrene sine. Medlemmene deler ekstremt voldelig innhold, fra groteske voldsskildringer og dyremishandling til overgrepsmateriale mot barn og fremstillinger av drap.

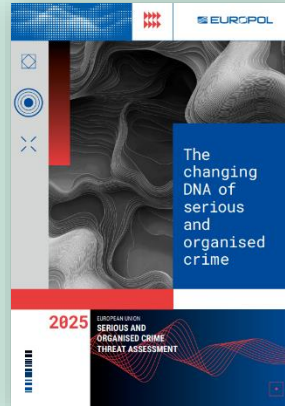
Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Europol forts.

Europol publiserte i mars rapporten "The changing DNA of serious and organised crime. EU Serious and Organised Crime Threat Assessment 2025 (EU-SOCTA)", se [her](#).

EU-SOCTA-rapporten er Europol's flaggskipsanalyse og gir en omfattende oversikt over truslene som alvorlig og organisert kriminalitet utgjør i Europa. Den publiseres hvert fjerde år og identifiserer sentrale kriminelle aktiviteter, dynamikken i kriminelle nettverk og nye trender i utvikling. Menneskehandel er blant temaene i rapporten.

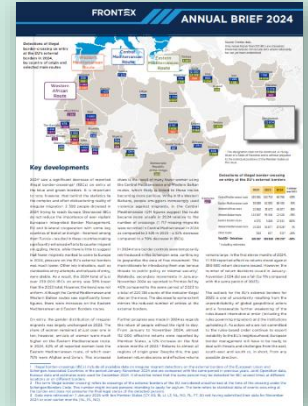
Rapporten bygger på bidrag fra EUs medlemsland, tredjepartsaktører og Europol's egen ekspertise. Den gir strategiske innsikter som danner grunnlag for utforming av EU-politikk og tiltak fra rettsåndhevende myndigheter.

Frontex

EUs grensebyrå Frontex publiserte i januar "Annual Brief 2024", se [her](#).

Frontex publiserte i februar "2024 in brief", se [her](#).

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

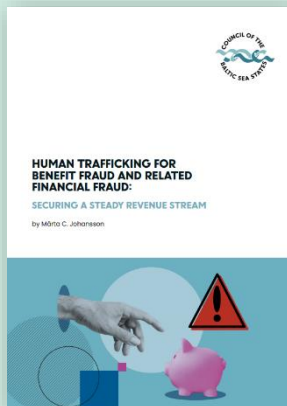
Østersjørådet (CBSS)

Under estisk formannskap i CBSS, ble det gjennomført møte i arbeidsgruppen Task Force against Trafficking in Human Beings 26.-27. februar i Tallin. KOM deltar sammen med JD i arbeidsgruppen. For løpende informasjon om arbeidsgruppens aktiviteter, se [her](#).

CBSS publiserte i mars studien "Human Trafficking for Benefit Fraud and Related Financial Fraud: Securing a Steady Revenue Stream", se [her](#).

Studien er gjennomført av Märta Johansson ved Örebro universitet.

Studien gir en juridisk begrepsavklaring av trygdesvindel i sammenheng med menneskehandel, og undersøker koblingene mellom trygdesvindel, mer omfattende økonomisk kriminalitet og menneskehandel. Den vurderer også hvorvidt ofre i slike ordninger kan anses som ofre for menneskehandel under internasjonale rettsstandarder.

Østersjørådet (CBSS) forts.

Nærmere om bakgrunn for studien:

Studien er et sentralt element i [FRAUD-prosjektet](#), ledet av Østersjørådet (CBSS) og finansiert av Svenska institutet.

Menneskehandel og trygdesvindel er i økende grad sammenkoblede problemstillinger, der menneskehandlere misbruker personopplysninger tilhørende sårbare personer for å utnytte velferdssystemer til økonomisk vinning.

Til tross for en økende bekymring, er det et gap når det gjelder forskningsbasert kunnskap, juridisk klarhet og generell bevissthet. For å møte denne utfordringen, har FRAUD-prosjektet arbeidet for å avdekke koblinger mellom menneskehandel og velferdsrelatert kriminalitet - med særlig fokus på trygdesvindel og økonomisk svindel.

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Sverige

Nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM) i Jämställdhetsmyndigheten har i oppdrag å styrke arbeidet mot seksuell utnyttelse av barn, prostitusjon og menneskehandel, se nspm.jamstalldhetsmyndigheten.se.

NSPM publiserte i januar nyhetssaken "Rekrytering av unga till kriminella nätverk kan vara människohandel", se [her](#).

Det vises til at barn og unge i økende grad rekrutteres av kriminelle nettverk i Sverige, men at det ofte mangler et perspektiv på menneskehandel knyttet til rekrutteringen. Det vises videre til rettssaken i Frankrike fra 2024, der seks menn ble dømt for menneskehandel etter å ha rekruttert ungdommer til kriminell virksomhet.

Det påpekes behov for et tydeligere fokus i Sverige på menneskehandel til kriminelle formål og beskyttelsesperspektivet ved slik utnyttelse.

Sverige forts.

NSPM publiserte i januar nyhetssaken "Task force bär: mobilisering mot arbeidskraftsekspløatering", se [her](#).

I løpet av 2024 har NSPM drevet pilotprosjektet Task force bær.

Relevante myndigheter innen samarbeid mot arbeidslivskriminalitet har deltatt, sammen med sivilsamfunn, fagforbund og kommuner.

Formålet er å motvirke og hindre utnyttelse av arbeidstakere i bærplukkingsbransjen på en mer effektiv måte.

Saken belyser særlige risikoer for arbeidsutnyttelse innen bransjen, endringsbehov og nytten av slike samarbeid.

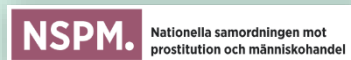

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Sverige forts.

NSPM publiserte i mars nyhetssaken "Flygplatspersonal ska stärka arbetet mot människohandel", se [her](#). NSPM samarbeider med flere myndigheter om å styrke arbeidet mot menneskehandel på svenske flyplasser. Gjennom opplæringstiltak skal personalet få verktøy for å identifisere og følge opp ved mulig menneskehandel. En opplæringsfilm er utviklet i samarbeid med Swedavia, Länsstyrelsen Stockholm og Länsstyrelsen Västra Götaland. Filmen vil bli distribuert til alle svenske flyplasser og vil også bli brukt av Tolletaten. Samtidig utvikles sjekklistor og retningslinjer for at personalet skal kunne følge opp ved mistanke om menneskehandel. Filmen og indikatorer er tilgjengelig ved lenken over.

NSPM arrangerer 21. mai webinarer "Återfallsförebyggande arbete med köpare av sexuella tjänster - hur gör vi?", se [her](#) for mer informasjon og påmelding. På webinarer presenteres første delresultater fra en nasjonal evalueringen av landets KAST-virksomheter som retter seg mot kjøpere av seksuelle tjenester.

Danmark

Center mod Menneskehandel (CMM) utfører en rekke oppgaver på menneskehandelsfeltet under den nasjonale handlingsplanen, både innen kompetanseheving, innhenting av kunnskap og statistikk, bistand og støtte til personer utsatt for menneskehandel, og koordinering og samarbeid nasjonalt og internasjonalt. For verktøy og publikasjoner, se CMMs nettside [her](#).

CMM publiserte i mars statistikk for 2024, se [her](#).

Institut for Menneskerettigheder arrangerer 24. april, i samarbeid med CMM, seminaret "Traffickers and trafficked. Gender perspectives on human trafficking", se [her](#).

CMM arrangerer 7. mai årskonferanse i sammen med Syd- og Sønderjyllands politi i Middelfart (ikke digitalt): "Styrket efterforskning og retsforfølgning i Danmark", se [her](#) for mer informasjon. Konferansen har fokus på praksiserfaringer og tverrfaglig samarbeid om etterforskning og rettsforfølgning, samt støtte til personer utsatt for menneskehandel.

Aktuelle internasjonale tiltak, rapporter og forskning

Finland

HEUNI (The European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations) i Finland, har med støtte fra Nordisk Ministerråd, igangsatt prosjektet "SCOPE-THB. Scoping emerging forms of trafficking in human beings in the Nordic countries", se [her](#).

Forskningsprosjektet har fokus på å identifisere og analysere nye former for menneskehandel og sammenhenger med bredere kriminelle trender på tvers av de nordiske landene. Prosjektet vil i 2025 samarbeide med rettshåndhevende myndigheter, strafferettslige instanser og andre interessenter for å kartlegge nåværende utfordringer, praksiser og muligheter for inngrep.

Spesifikke fokusområder:

Finland: Utnyttelse av utenlandske studenter i høyere utdanningsinstitusjoner.

Sverige, Norge og Danmark: Utnyttelse knyttet til organisert kriminalitet, med fokus på rekruttering av barn og unge til kriminelle aktiviteter og potensiell klassifisering som menneskehandel. Tverr-nordisk omfang: Utforske forekomst av lignende fenomener på Island.

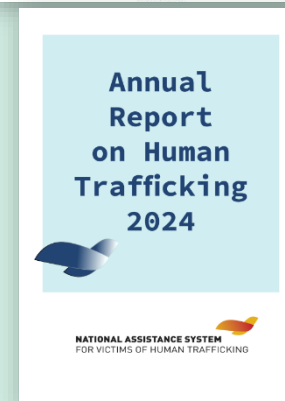

Finland

The National Assistance System for Victims of Human Trafficking (NAS) er Finlands myndighet med ansvar for å hjelpe ofre for menneskehandel, samt nasjonalt kunnskapssenter for arbeidet mot menneskehandel.

NAS publiserte i mars rapport for 2024 for det finske bistandssystemet, se [her](#).

Det finske Justisdepartementet publiserte i mars et nytt e-læringskurs som skal støtte fagfolk i arbeidet mot menneskehandel, se [her](#). Kurset er på finsk, men nyhetsartikkelen gir nærmere informasjon om innhold og formål.

Verdt å merke seg - Kommende arrangementer

RVTS Øst

Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) Øst arrangerer flere digitale seminarer i 2025:

Digitalt konferanse "Rus, vold og utnyttelse. Når vi ser sammenhenger, kan vi skape endringer" 19. juni, se [her](#). Konferansen arrangeres i samarbeid med de andre RVTSene, TryggEst (Bufdir) og KORUS Oslo. Konferansen er gratis, og de som er påmeldt i forkant vil ha tilgang til innholdet ut september.

Digitalt kurs om ungdom utnyttet til kriminalitet 9.-10. september, se [her](#).

Digitalt grunnkurs om utnyttelse og menneskehandel 4.-5. november, se [her](#).

Kursene arrangeres i samarbeid med RVTS Nord, RVTS Vest, RVTS Midt og RVTS Sør, og er åpent for deltakere fra hele landet.

RVTS Øst arrangerer også flere kurs om vold i nære relasjoner, æresrelatert vold, traumer mv, se oversikt på kurssidene [her](#).

Flere arrangementer fra RVTSene

Grunnkurs om utnyttelse og menneskehandel, Bergen 22. april, se [her](#).

Fagdag om ungdom utnyttet til kriminalitet, Bergen 23. april, se [her](#).

Kursene arrangeres av RVTS Vest i samarbeid med RVTS Øst,

Krisesentersekretariatet v/ROSA

ROSA arrangerer Jubileumskonferanse 23.-24. september på Clarion Hotel The Hub i Oslo. For nærmere informasjon om program og påmelding kan ROSA kontaktes, se [her](#).

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

KOM
Koordineringsenheten
mot menneskehandel

Koordineringsenheten mot menneskehandel (KOM) er et av tiltakene i myndighetenes arbeid mot menneskehandel, med en overordnet funksjon å være pådriver for tverretattlig og tverrfaglig samarbeid. KOM er administrativt underlagt Politidirektoratet og har et eget mandat fra Justis- og beredskapsdepartementet.

KOM skal

- være et virkemiddel for samordning mellom myndigheter og organisasjoner.
- bistå med metoder for identifisering og mobilisering av bistand og beskyttelse til ofre.
- bidra med tverrfaglig informasjonsutveksling og kompetanseheving
- KOM skal ikke ha en operativ rolle i enkeltsaker

Nyhetsbrevet inngår som del av oppdraget i mandatet om å bidra til tverrfaglig informasjonsutveksling og kompetanseheving innen feltet menneskehandel.

Du finner rapporter og verktøy fra KOM på politiet.no/menneskehandel.

KOMs kontaktliste

KOM sender jevnlig ut informasjon til alle som står på vår kontaktliste (nyhetsbrev, oversikt over rettsavgjørelser, KOM-rapport mv.).

Dersom du ønsker å stå på kontaktlisten, kan du sende e-post til KOM.pod@politiet.no.

